

Formatie 2018

Centrumontwikkeling (inclusief Parkeren)

Wat is de maatschappelijke opgave?

In de Strategische Agenda is het programma 'Centrum' benoemd als kans voor de stad. Tegelijkertijd moet worden geconcludeerd dat een hoogwaardig, levendig centrum niet alleen een kans, maar een basisvoorwaarde is voor een gemeente met de omvang, uitstraling en ambities als Helmond. Alleen met een aantrekkelijk aanbod van winkels, horecagelegenheden en plekken om te recreëren is het mogelijk om ook daadwerkelijk fysiek en qua uitstraling de tweede stad van Brainport én gastheer van de Peel te zijn.

Ondertussen zien we dat er veel uitdagingen op steden afkomen, waarvoor stuk voor stuk in de ontwikkeling van het centrum een oplossing moet worden gezocht. Consumenten worden alsmaar kritischer en kopen hun producten (van boodschappen tot aan kleding) vaker via internet. Leegstand is een bedreiging voor heel veel steden en vaak het begin van verloedering, met alle problemen die dat met zich meebrengt. Alleen de steden die zich met beleving en verrassende concepten weten te onderscheiden, zijn nog aantrekkelijk voor de consument. Zeker wanneer dit gepaard gaat met vernuftige combinaties van horeca, recreatie, wonen en het openbaar gebied. Voorbeelden van elders wijzen uit dat compacte centra met voldoende woonaanbod de toekomst hebben.

Uitdaging ligt er bovendien in om overige prioritaire programma's van het gemeentelijk beleid tot uiting te laten komen in de wijze waarop het centrum wordt ingevuld. Als 'showcase' van de stad kan het centrum hoe dan ook fungeren als etalage. Hier kan de koppeling worden gemaakt tussen beleidsthema's en de wijze waarop dit richting inwoners en bezoekers wordt gecommuniceerd en gepromoot. Specifiek aandacht zou hierbij uit kunnen gaan naar de relatie tussen enerzijds Helmond Centrummanagement (belast met het versterken van ondernemerschap in de binnenstad) en anderzijds Helmond Marketing (belast met de bredere promotie van Helmond). Beide organisaties staan qua aansturing los van de gemeente, worden op twee verschillende manieren gefinancierd, maar zijn wel belangrijk in het realiseren van de gemeentelijke ambities.

Wat is het vigerend beleid?

De basis onder het beleid binnen het strategisch programma Centrumontwikkeling is het Centumperspectief. Deze nota is na uitvoerige samenspraak met en input van inwoners en andere partners opgesteld en begin 2017 door de gemeenteraad vastgesteld. Doel is om in 2030 een centrum gerealiseerd te hebben voorzien van een compacte kern. In het beoogde centrum staan vier belangrijke pijlers centraal:

- Een aantrekkelijk aanbod, met een gevarieerde mix van wonen, horeca, cultuur, bedrijvigheid, Retail en dienstverlening. De kwaliteit van het aanbod staat voorop. Daarbij wordt gesteld dat meer evenementen een aantrekkelijk effect zullen hebben. Bovendien wordt gestreefd naar een verkleining van het winkelgebied en het realiseren van vijfhonderd tot duizend woningen binnen het centrum.
- Ruimte om te ondernemen, waarbij samenwerking en nieuwe vormen van ondernemerschap belangrijk zijn. Helmond moet zich ook hierin een gastheer tonen.
- Een uniek stedelijk woonmilieu. Leegstand, kantoorlocaties en ook gemeentelijk vastgoed moeten worden getransformeerd tot gevarieerde woonlocaties.
- Het verblijfsgebied in het centrum moet uitnodigen. Dit wordt versterkt met voldoende groen en blauw, en verbindingroutes tussen belangrijke locaties.

Binnen het programma Centrumontwikkeling zijn zes projecten te onderscheiden.

- Havenpark.
Concrete planning: start bouw na zomer 2018, oplevering in voorjaar 2019.
- Oranjekade.
Concrete planning: start bestemmingsplanprocedure voorjaar 2018, afronding bestemmingsplanprocedure voorjaar 2019, start bouw zomer 2019.
- De Waart.
- Aanpak van leegstand en acquisitie
- Vergroening
- Parkeerbeleid Centrum

Vanuit de bredere visie die in het Centruperspectief is beschreven, worden deelvisies opgesteld. Deze hebben betrekking op prominente onderdelen van het centrum, zoals de detailhandel (met oog voor de aanpak van leegstand), de markt, de leisure, horeca en kermis. In de tweede helft van 2018 zal worden gestart met het opstellen van een nieuw bestemmingsplan voor het Centrum. De uitgangspunten die hieraan ten grondslag liggen – uiteraard allemaal vertakt met het Centruperspectief – worden nog voor de zomer aan het nieuwe college van B&W voorgelegd. De ruimtelijke ontwikkelingen in het centrum (waaronder het verdwijnen van straatparkeerplaatsen en het toevoegen van woningen) vragen om een grondige herziening van de totale parkeerexploitatie.

Financiële Paragraaf

Binnen het programma Centrum zijn voor uitvoering van de geformuleerde ambities alleen voor 2017 en 2018 middelen beschikbaar gesteld. In totaal betrof dit een bedrag van € 4 miljoen, dat voor een belangrijk gedeelte is bestemd voor de aanleg van het Havenpark. Voor ambities als de herinrichting van het Piet Blomplein, het Ameideplein en de Watermolenwal, het verkeersluw maken van de Kanaaldijk, de vergroening van het Centrum, en het project Verkeerscirculatie en Parkeren Centrum zijn aanvullende middelen noodzakelijk. Geschat wordt dat hiervoor jaarlijks een bedrag van € 2 miljoen nodig is.

Op dit moment geldt dat de Steenweg en de omgeving van het Speelhuis, locaties die in volle intensiteit worden gebruikt door bezoekers van Helmond, een ander onderhoudsniveau kennen dan de rest van het centrum. Indien ervoor gekozen wordt om het onderhoudsniveau te verhogen, dan zijn hiervoor extra middelen noodzakelijk.

Ambtelijk is al onderzoek gedaan naar consequenties van wijzigingen in de tarieven voor het parkeren. De totale parkeeropbrengsten in Helmond bedragen € 3,2 miljoen per jaar. Dit is inclusief de betaalde bewonersvergunningen en abonnementen. Mocht gekozen worden voor een modus waarin bezoekers het eerste uur gratis kunnen parkeren, dan scheelt dit de gemeente jaarlijks € 2 miljoen. Lagere tarieven voor het parkeren leiden tot dervingen van € 750.000 (bij -30%), € 500.000 (bij -20%) en € 250.000 (-10%). De incidentele kosten die voor het aanbrengen van deze wijzigingen moeten worden gemaakt zijn hierin nog niet meegenomen. In gemeenten waar deze verlagingen zijn doorgevoerd blijken voorsnog geen tot nauwelijks positieve effecten uit te gaan op de omzet van winkeliers en horeca.

Verkiezingsprogramma's

In de verschillende programma's van de onderhandelende partijen staan diverse passages over de wijze waarop zij de openbare ruimte willen worden zien ingericht, over wonen, werken en evenementen. Deze onderwerpen komen stuk voor stuk terug in andere startnotities. Daarom is er in deze notitie voor gekozen om sec te beschrijven wat de partijen voor visie hebben op de toekomst van het Centrum.

GroenLinks wil een compact, levendig en autoluw centrum. Via winkelen, horeca, wonen en groen moet beleving in dit centrum centraal staan. GroenLinks pleit ervoor om de Kanaaldijk ter hoogte van het centrum af te sluiten voor gemotoriseerd verkeer. Door gaand verkeer moet zoveel mogelijk om de stad heen worden geleid, in plaats van er doorheen. GroenLinks geeft aan blij te zijn met het nieuwe Centrumperspectief, waarin met het Havenpark, de Oude Aa en het Watertorenpark veel ruimte is voor groen. Voor de inrichting van het centrum moet groen voor de partij geen sluitpost, maar een uitgangspunt zijn. Wie in het centrum iets vervuilt, moet het zelf opruimen.

De VVD wil dat parkeren voor bezoekers aan het centrum goedkoper wordt, ook vanuit de concurrentie richting buurgemeenten. Daarbij moet een bezoek aan het centrum het eerste uur gratis worden. De partij wil dat ondernemers, zowel in het centrum als in de wijkwinkelcentra, de kans krijgen om zich te profileren. Bestemmingsplannen en lokale regelgeving moeten dit zo min mogelijk in de weg staan.

De SP benadrukt dat de in het centrumperspectief uitgezette lijn moet worden voorgezet. In goed overleg met ondernemers, winkeliers en bewoners moeten de plannen verder worden uitgewerkt en er moet voldoende geld worden uitgetrokken om de ambities ook daadwerkelijk te kunnen realiseren. De partij vindt dat de Kanaaldijk Noord-West een autoluwe of liever nog autovrije boulevard wordt. Dit mag echter niet leiden tot grote extra verkeersproblemen, onderzoek is daarom gewenst.

Lokaal sterk wil graag een onderzoek naar de vraag of de parkeertarieven in het centrum moeten worden aangepast. Voor wat betreft de markt, en dan vooral voor de zaterdagmarkt, wil de partij een actieplan, om deze toekomstbestendig te maken en om de terugloop in het aantal bezoekers te stoppen. Voor een aantrekkelijk centrum vindt Lokaal sterk bereikbaarheid essentieel. Net als kwalitatief hoogwaardige horeca en veilig uitgaan. Wat Lokaal sterk betreft moet er nauwe samenwerking plaatsvinden tussen gemeente, politie, omwonenden en de horeca om dit te kunnen realiseren.

D66 wil dat het Centrumperspectief de leidraad blijft. Wel wil de partij kijken of er extra ambities kunnen worden geformuleerd. D66 wil dat de kop van de Mariaschool behouden blijft. Kantoor- en winkelpanden, zeker in de aanloopstraten naar het centrum, moeten de herbestemming woonruimte (kunnen) krijgen. De looproutes door het centrum en de verbindingroutes tussen centrum, Kasteel en Cacaofabriek moeten aantrekkelijker worden gemaakt, en de gevels in de Heistraat verbeterd. In haar visie op het centrum richt D66 zich expliciet op jongeren. Studenten moeten boven winkels kunnen wonen en de horeca moet vanuit de gemeente een extra impuls krijgen, ook via deregulering. Qua bereikbaarheid van het centrum wijst D66 op het belang van gratis, bewaakte fietsenstallingen en slechts gedoseerd betaald parkeren (en niet in de Annawijk, bij de Cacaofabriek en op Suytkade). Winkels moeten langer en flexibeler open kunnen, en het aantal koopzondagen moet worden uitgebreid.

Regionale samenwerking

In de kern is de ontwikkeling van het centrum van Helmond een lokale kwestie. Echter, wanneer het centrum gezien wordt als een regionale trekpleister en mogelijk als het tweede stedelijke centrum in de Brainportregio – complementair aan Eindhoven – dan is er meer ruimte voor een regionale visievorming. Op uitnodiging van Brainport City is het concept ‘Brainport Waterways’ ontwikkeld. In dit concept wordt het centrum, samen met de omliggende gebieden, gepresenteerd als een totaalconcept dat waarde heeft voor het totale ecosysteem binnen Brainport. Wanneer de ontwikkeling van het centrum vanuit deze wijze wordt aangevlogen, krijgt het een andere dimensie dan wanneer slechts naar losse deelconcepten wordt gekeken. De kans is daarmee bovendien groter dat ook vanuit regio, provincie en Rijk financiële middelen kunnen worden aangewend.